

Quickscan in het kader van de Wet natuurbescherming

Van Lierswijk 2 Bovensmilde, gemeente Midden-Drenthe

Bureau Biota rapportage 2018-026

G. Milder-Mulderij

C.J.E. Brochard

Bureau Biota
Oude Marswal 38
8015 ED Zwolle
www.bureaubiota.com
info@bureaubiota.com

Projectgegevens

Opdrachtgever: Familie Raaphorst
Van Lierswijk 2
9421 TH Bovensmilde

Projectomschrijving: Quicksan in het kader van de Wet natuurbescherming
Van Lierswijk 2 Bovensmilde, gemeente Midden-Drenthe

Aannemer: Bureau Biota
Oude Marswal 38
8015 ED Zwolle

KvK nummer: 59869984

BTW nummer: NL853674942B01

Contactpersoon: Dr. Ir. G. Milder-Mulderij 06 24 62 03 14

Datum: 6 november 2018

Akkoord: Ing. C.J.E. Brochard (Mede-oprichter)

Projectnummer: 2018-070

Rapportnummer: 2018-026

Te citeren als:

Milder-Mulderij G & Brochard CJE 2018. Quicksan in het kader van de Wet natuurbescherming - Van Lierswijk 2 Bovensmilde, gemeente Midden-Drenthe. Bureau Biota rapport 2018-026. In opdracht van Familie Raaphorst.

Samenvatting

Aanleiding

Op aanvraag van de heer J. Akkerman in dienst als bouwkundig adviseur en tekenaar bij AgriPlaza Bouwadvies, uit naam van de familie Raaphorst, doen we bij deze verslag van een quickscan/natuurtoets ter hoogte van de Van Lierswijk 2 te Bovensmilde in de gemeente Midden-Drenthe. Men wil een deel van de opstallen (voormalige stal en mestopslag) verwijderen en elders op het perceel een woning bouwen. Het is een project in het kader van de Ruimte-voor-Ruimte regeling.

Van de voorgenomen plannen op dit terrein kunnen soorten en natuurgebieden beschermd onder de Wet natuurbescherming (Wnb) in theorie hinder hebben en dat is niet wenselijk en niet toegestaan. Om goed in beeld te krijgen welke beschermde soorten (mogelijk) gebruik maken van dit terrein en te bepalen of er eventueel negatieve effecten van de bovengenoemde plannen op deze beschermde soorten of beschermde natuurgebieden in de omgeving te verwachten zijn, heeft Bureau Biota opdracht gekregen het terrein te onderzoeken. Deze rapportage doet hier verslag van.

Doelstelling

Het doel van dit onderzoek is het in kaart brengen van de potenties van het terrein voor soorten die beschermd worden onder de Wet natuurbescherming (Wnb) en het bepalen van de effecten van de voorgenomen plannen op beschermde natuurwaarden ter plaatse en op de directe omgeving. Het onderzoek brengt in beeld:

- of beschermde soorten aanwezig zijn op of om het onderzoeksterrein;
- of er potenties zijn voor Wnb-beschermde soorten die tijdens het veldbezoek niet aangetroffen zijn;
- of met de voorgenomen ingreep verbodsbepalingen uit de bovengenoemde wet worden overtreden (soorten- en gebiedsbescherming);
- of er mogelijkheden zijn om eventuele overtredingen te vermijden;
- en hoe te handelen om te voldoen aan de zorgplicht en de Wet natuurbescherming na te leven.

Conclusie en aanbevelingen

Op of nabij het onderzoeksterrein zijn met uitzondering van één roodborst geen (sporen van) beschermde soorten waargenomen. De huidige situatie op het onderzoeksterrein doet bovendien vermoeden dat de potenties voor beschermde soorten hier zeer beperkt zijn. Het opgeruimde karakter van de voormalige stal, de kenmerken van de mestopslag en het weiland waar het nieuwe woonhuis gepland staat bieden weinig foerageer- of schuilmogelijkheden voor vogels, kleine grondgebonden zoogdieren of vleermuizen. Voor de overige beschermde soortgroepen biedt het perceel helemaal geen potenties.

De voorgenomen plannen hebben dus naar verwachting geen negatieve invloed op de gunstige staat van instandhouding van beschermde soorten. Ook worden er geen nadelige effecten van de voorgenomen ingreep verwacht op de nabijgelegen Natura 2000 gebieden het Witteveld en het Fochteloërveen, het Drents-Friese Wold en het Drentsche Aa-gebied. Er is derhalve geen noodzaak tot het aanvragen van een ontheffing van de Wet natuurbescherming. Deze conclusie geldt echter alleen als de onderstaande aanbevelingen ter harte worden genomen:

- Verwijder de struiken rondom de mestopslag nog buiten het broedseizoen (formeel half maart – half juli, maar broedgevallen buiten deze periode mogen ook niet verstoord worden) om te vermijden dat er met de kap van deze struiken toch broedgevallen verloren gaan;

- Ga bij het slopen van de stal gefaseerd in tijd en ruimte en buiten het broedseizoen te werk. Dit geeft aanwezige dieren de mogelijkheid om naar elders te vluchten. Vermijd situaties waarbij dieren ingesloten kunnen raken;
- Wanneer de sloop van de stal niet in de winter van 2018/2019 plaats gaat vinden (dus voor het nieuwe broedseizoen) is het van belang vroegtijdig de asbestplaten van het dak te verwijderen, waardoor de zeer beperkte potenties als tijdelijke rust- of verblijfplaats voor vogels helemaal komen te vervallen en (nieuwe) broedgevallen gemeden worden.

Inhoudsopgave

1	Inleiding.....	1
2	Doel van het onderzoek	1
3	Omschrijving onderzoeksterrein en voorgenomen plannen.....	2
4	Wettelijk kader (beknopt)	4
5	Werkwijze.....	5
6	Bevindingen uit het veldonderzoek.....	6
	6.1 Algemene indruk	6
	6.2 Aangetroffen soorten	9
	6.3 Potenties voor niet aangetroffen beschermde soorten	9
7	Te verwachten effecten van de voorgenomen ingreep	10
	7.1 Soortenbescherming	10
	7.2 Gebiedsbescherming	10
8	Conclusie	11
9	Aanbevelingen..... Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.	
	8.1 Verplichtingen ten aanzien van de Wet natuurbescherming	12
	8.2 Doe iets (terug) voor de natuur: Bouw Natuur-inclusief.....	12
Bijlage 1	Toelichting bepalingen Wet natuurbescherming.....	14
Bijlage 2	Uitdraai Aeries-calculatie	17

1 Inleiding

Op aanvraag van de heer J. Akkerman in dienst als bouwkundig adviseur en tekenaar bij AgriPlaza Bouwadvies, uit naam van de familie Raaphorst, doen we bij deze verslag van een quickscan/ natuurtoets ter hoogte van de Van Lierswijk 2 te Bovensmilde in de gemeente Midden-Drenthe. Men wil de bestaande grote stal aan de achterzijde van het woonhuis en de mestopslag verwijderen en elders op het perceel een woning bouwen. Het is een project in het kader van de Ruimte-voor-Ruimte regeling.

Van de voorgenomen wijzigingsplannen op dit terrein kunnen soorten en natuurgebieden beschermd onder de Wet natuurbescherming (Wnb) in theorie hinder hebben en dat is niet wenselijk en niet toegestaan. Om goed in beeld te krijgen welke beschermde soorten (mogelijk) gebruik maken van dit terrein en te bepalen of er eventueel negatieve effecten van de bovengenoemde plannen op deze beschermde soorten of beschermde natuurgebieden in de omgeving te verwachten zijn, heeft de heer Akkerman, Bureau Biota verzocht het terrein te onderzoeken. Deze rapportage doet hier verslag van.

2 Doel van het onderzoek

Het doel van dit onderzoek is het in kaart brengen van de potenties van het terrein voor soorten die beschermd worden onder de Wet natuurbescherming (Wnb) en het bepalen van de effecten van de voorgenomen plannen op beschermde natuurwaarden ter plaatse en op de directe omgeving. Het onderzoek brengt in beeld:

- of beschermde soorten aanwezig zijn op of om het onderzoeksterrein;
- of er potenties zijn voor Wnb-beschermde soorten die tijdens het veldbezoek niet aangetroffen zijn;
- of met de voorgenomen ingreep verbodsbepalingen uit de bovengenoemde wet worden overtreden (soorten- en gebiedsbescherming);
- of er mogelijkheden zijn om eventuele overtredingen te vermijden;
- en hoe te handelen om te voldoen aan de zorgplicht en de Wet natuurbescherming na te leven.

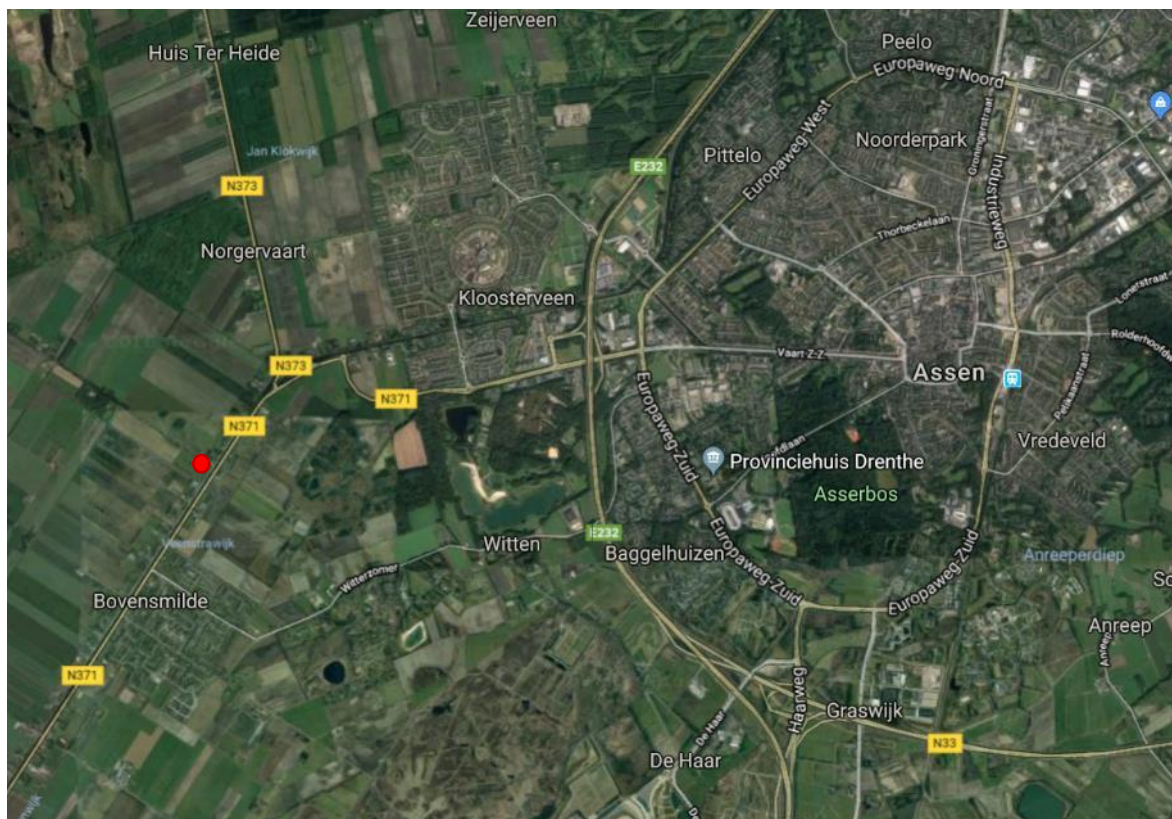
3 Omschrijving onderzoeksterrein en voorgenomen plannen

Het te onderzoeken plangebied ligt in het landelijk gebied ten westen van Assen, nagenoeg aan de Drentse Hoofdvaart (Figuur 1). Het te onderzoeken plangebied bestaat uit een boeren woning met aangrenzende stal, een mestopslag, een losstaande schuur/opslag en een weiland. Het dak van de aangrenzende stal is bedekt met asbestplaten. De stal is inmiddels niet meer een gebruik door vee en fungeert alleen in beperkte mate nu nog als opslagruimte. Het terrein direct rondom de boerderij en de overige opstallen is nagenoeg volledig bestraat (Figuur 2). Op het terrein is verder weinig begroeiing aanwezig. Alleen aan de rondom de mestopslag staan enkele struiken. Naast en achter het bebouwde/bestrate deel ligt een weiland.

Voorgenomen plannen

De grote stal en de mestopslag zullen van het terrein worden verwijderd en elders op het terrein wordt vervolgens een woonhuis gerealiseerd (Figuur 3). Het project is gepland in het kader van een Ruimte voor Ruimte regeling. Deze regeling beoogt de sloop van landschap ontsierende (voormalige) agrarische bebouwing te stimuleren door ter compensatie de bouw van één nieuwe woning toe te staan. Om in aanmerking te komen voor de regeling dient minimaal 750 m² aan bebouwing te worden gesloopt. Om aan deze slooornorm te voldoen is ook saldering van bebouwing op verschillende locaties toegestaan.

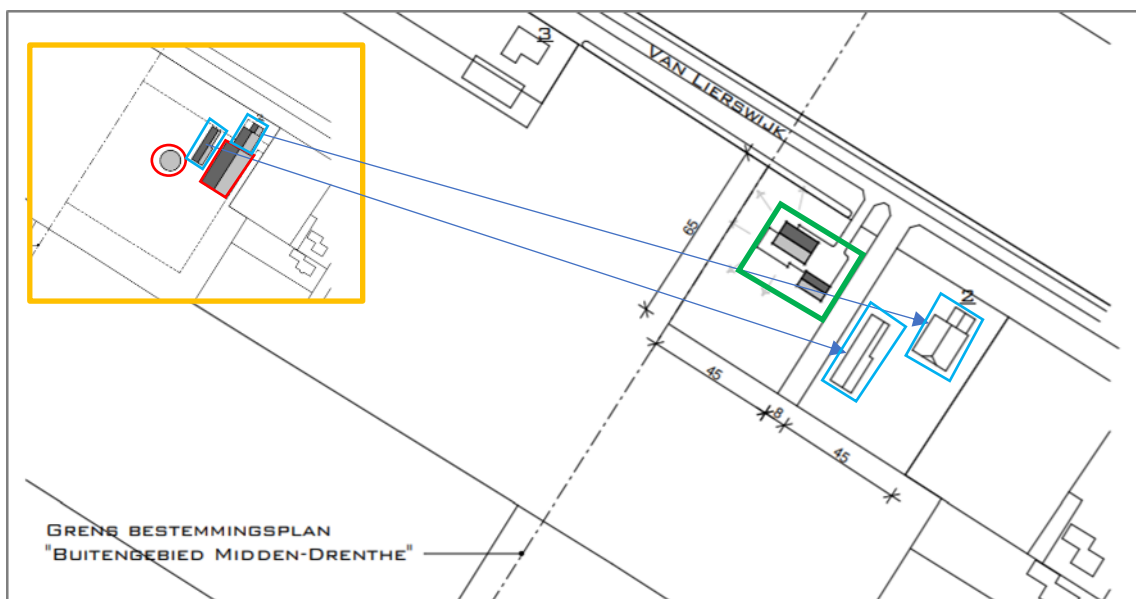
Voor het voorgenomen plan aan de Van Lierswijk 2 is alleen sprake van vervanging van een voormalige stal en mestopslag waarvoor op hetzelfde perceel weer een woonhuis teruggeplaatst wordt.

Figuur 1 Ligging van het plangebied (rode stip) aan de Van Lierswijk 2 te Bovensmilde. Bron: Google Maps.

Figuur 2 Impressie van het buitenterrein van het plangebied aan de Van Lierswijk 2 te Bovensmilde, gemeente Midden-Drenthe.

Figuur 3 Schematische weergave van de actuele situatie (oranje kader) en de voorgenomen situatie. De stal en de opslag (rood) komen dus te vervallen en het nieuwe woonhuis (groen) komt ter hoogte van het weiland. De in blauw aangegeven opstallen blijven bestaan. Bron: AgriPlaza Bouwadvies.

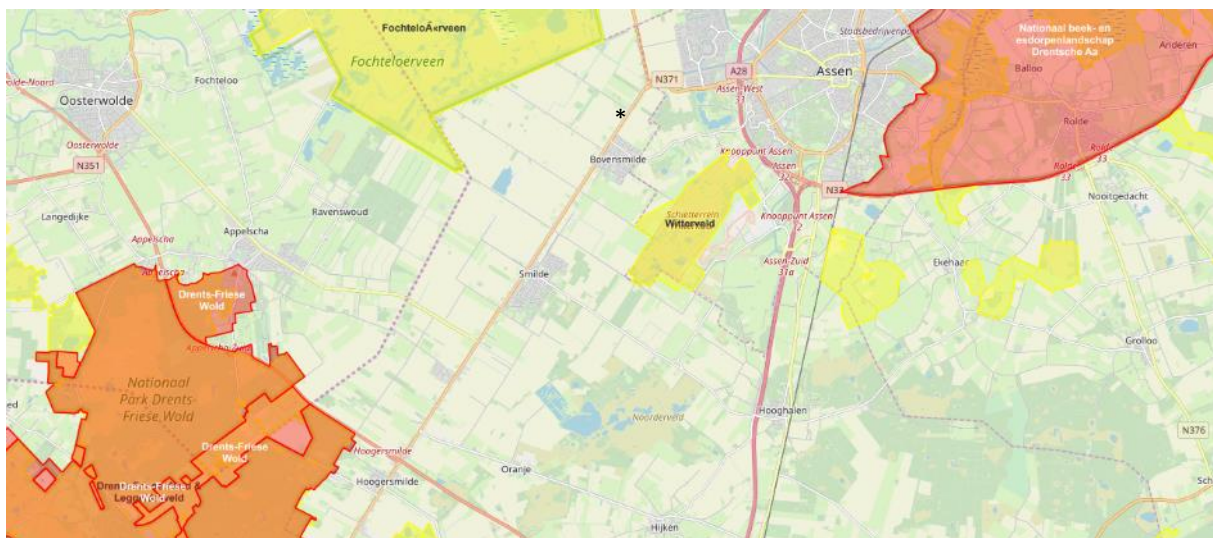
4 Wettelijk kader (beknopt)

De Wet natuurbescherming vervangt sinds 1 januari 2017 drie wetten: de Flora- en faunawet, de Natuurbeschermingswet (NB-wet) en de Boswet. Dit betekent dat zowel soortenbescherming als gebiedsbescherming nu in de Wet natuurbescherming geregeld is (zie ook Bijlage 1). Gebiedsbescherming werd voorheen geregeld in de Natuurbeschermingswet en soortenbescherming in de Flora- en faunawet.

Bij geplande activiteiten zoals op het terrein aan de Van Lierswijk 2 te Bovensmilde dient na te worden gegaan of er negatieve effecten kunnen ontstaan op beschermde soorten en beschermde natuurgebieden in de nabijheid van het plangebied.

Via de website van het Ministerie van Economische Zaken¹ is te verifiëren of een plangebied in de buurt van een beschermd natuurgebied ligt. Hiervoor kan een kaart worden aangeroepen waarop aangegeven staat waar zich Natura 2000 terreinen, wetlands of nationale parken bevinden. Het meest nabijgelegen Natura 2000-gebied is het *Fochteloërveen* (Gebiedsnummer 23). Het plangebied ligt op een afstand van minimaal 1,8 kilometer van het meest nabije deel van bovengenoemd Natura 2000-gebied.

Andere nabijgelegen Natura 2000 gebieden zijn het *Witterveld* (Gebiedsnummer 24) en het *Drentse Aa-gebied* (Gebiedsnummer 25), maar deze terreinen liggen op respectievelijk minimaal 2,4 en 5,9 kilometer afstand van het onderzoeksgebied. Daarnaast kennen we in de omgeving ook nog twee nationale parken: Het Drents-Friese Wold en Leggelderveld (grotendeels ook Natura 2000 gebied, nummer 27) in het zuidwesten en het Nationaal beek- en esdorpenlandschap Drentsche Aa, ten oosten van het onderzoeksterrein.

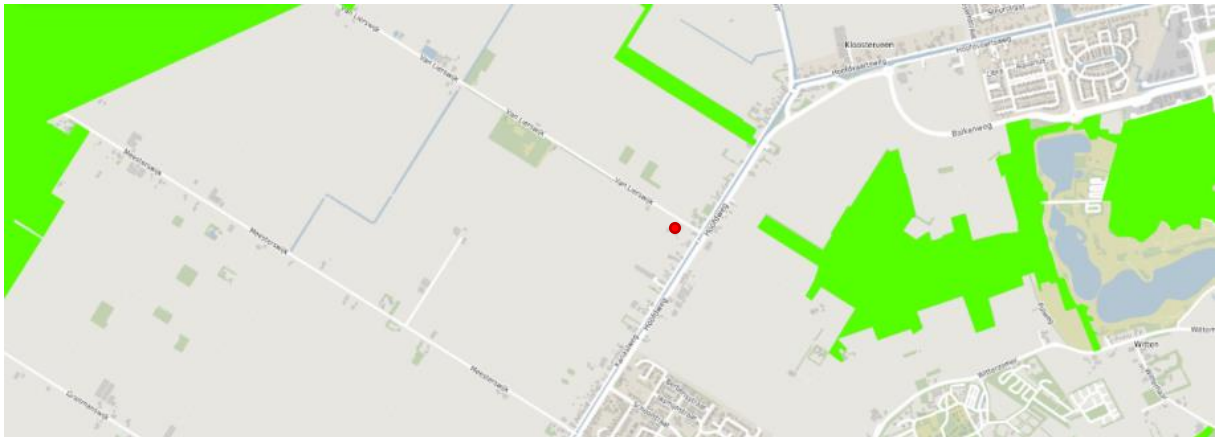

Figuur 4 Ligging van het onderzoeksterrein aan de Van Lierswijk 2 (zie *) ten opzichte van nabijgelegen Natura 2000 terreinen (geel gearceerd) en nationale parken (oranje gearceerd). Bron: Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit.

¹ <https://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/googlemapszoek2.aspx>

Het dichtstbijzijnde deel van het Natuurnetwerk Nederland (NNN) ligt op circa 400 m afstand van het plangebied (Figuur 4). Dit is het bosrijke terrein tussen te Drentse Hoofdvaart en de Baggelhuizerplas in Assen, maar ten noorden van het plangebied ligt ook een strook bos wat behoort tot het NNN. Dit is gelegen op een afstand van circa 560 m van het plangebied.

Figuur 5 Ligging van het plangebied (rode stip) ten opzichte van de dichtstbijzijnde delen van de Ecologische Hoofdstructuur/Natuurnetwerk Nederland (groen gearceerde). Bron: Geoportaal Provincie Drenthe.

5 Werkwijze

Voorafgaand aan het veldbezoek wordt doorgaans op basis van de eerste indruk qua gebiedskenmerken en voorgenomen plannen besloten of aanvullende gegevens uit bijvoorbeeld de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) of gegevens van lokale natuurwerkgroepen opgevraagd dienen te worden. Deze gegevens zijn soms van belang voor het maken van een goede afweging van de mogelijke effecten op de aanwezige natuurwaarden. Dit is vooral het geval als terreinen potentieel geschikt lijken en waarvan Bureau Biota zelf geen verspreidingsgegevens bezit.

De kenmerken van het te onderzoeken terrein (zeer weinig potenties voor beschermde natuurwaarden) in combinatie met een inschatting van de effecten van de voorgenomen plannen hebben Bureau Biota ertoe doen besluiten geen aanvullende natuurgegevens nodig te hebben om onze conclusies te ondersteunen. Om in beeld te brengen welke (potenties voor) beschermde natuur op of nabij het onderzoeksterrein aanwezig zijn (actuele situatie), is Bureau Biota voor een eenmalig veldbezoek ter plaatse geweest. Dit veldbezoek heeft plaatsgevonden op 2 november 2018. Het onderzoek is bij daglicht uitgevoerd (15:00 – 16:00) om voor zoveel mogelijk beschermde soortgroepen een goede inschatting van de aanwezigheid/potenties van het gebied te maken.

Eén veldbezoek aan een plangebied in deze periode van het jaar (najaar 2018) is doorgaans niet voldoende voor het gedetailleerd onderzoeken van de verspreiding en aantallen van veel soortgroepen. Veel soorten zijn namelijk minder actief in het najaar en de winter, sommigen gaan zelfs in winterslaap of trekken weg. Echter wanneer men zich beperkt tot onder de Wet natuurbescherming vastgestelde soorten en leefgebieden en kennis heeft van de ecologie van deze soorten en leefgebieden dan kan een ervaren ecooloog ook in dit jaargetijde een goede inschatting maken van de potenties van het terrein voor gebruik door beschermde soorten.

In onze ogen is een eenmalig veldonderzoek door een ervaren ecooloog voldoende om ook in deze tijd van het jaar een gedegen inschatting te kunnen maken van de potenties van dit terrein voor beschermde natuurwaarden en hier conclusies aan te verbinden voor wat betreft de bepalingen in de Wet natuurbescherming.

6 Bevindingen uit het veldonderzoek

6.1 Algemene indruk

Figuur 6 geeft een overzicht van de positie van de te slopen opstallen ten opzichte van naburige opstallen weer. Het onderzoeksterrein bestaat uit een bestraat/bebouwd deel en een weiland (zie ook Figuur 2 in Hoofdstuk 3).

Het onderzoeksterrein maakt zowel binnen in de te slopen stal als buiten een opgeruimde indruk (Figuur 7). Er zijn nergens plekken gevonden waar zaken langdurig opgeslagen lijken te zijn. Er zijn dus maar weinig plekken waar dieren zich schuil kunnen houden. Verder verkeert de aangebouwde stal in een matige onderhoudsstaat (Figuur 8) waardoor deze nog minder uitnodigt om dienst te doen als vaste rust- of verblijfplaats. De ronde mest-opslag biedt in het geheel geen potenties voor beschermde soorten.

Figuur 6 Globale ligging van het onderzochte terrein (geel) ten opzichte van de naburige percelen. In rood zijn de opstallen aangegeven welke zullen worden verwijderd, in het groene kader komt de nieuwbouw. Bron: Google Maps.

Figuur 7 Voorbeelden van het opgeruimde karakter van het onderzoeksterrein.

Figuur 8 Voorbeelden van de slechte staat van onderhoud van de aangebouwde stal. Zijplaten staan open en schuren in de wand etc. laten zien dat deze stal zijn beste tijd wel heeft gehad.

Binnen in de voormalige stal/opslag zijn geen sporen van vaste rust- of verblijfplaatsen van vogels, vleermuizen of steenmarters gevonden. Er is nog specifiek gezocht naar aanwezigheid van veren, poep, urinesporen, vraatsporen, prooiresten, braakballen, nesten en of nestmateriaal, maar los van twee plekken waar vogels wat nestmateriaal op een van de spanten van het pand hebben achtergelaten (Figuur 9) zijn er geen sporen van actuele bewoning aangetroffen. Er zijn geen jaarrond beschermde nesten in het pand aangetroffen.

Op twee plekken in de stal stond nog wat materiaal opgeslagen. Het ging op een paar balen hooi en een stapel takken (Figuur 10). Deze plekken zijn nader onderzocht, maar ook deze nadere inspectie leverde geen sporen van bewoning door beschermde diersoorten op.

Figuur 9 Voorbeeld van een verlaten nest tegen de dakconstructie van de aangebouwde stal. In deze stal zijn twee van dergelijke plekken aangetroffen. Beide locaties waren niet bezet. Alleen een roodborst vloog even via de kapotte zijwand van de stal naar binnen om vervolgens vrij snel het pand weer te verlaten.

Figuur 10 Twee plekken die tijdens het onderzoek van de voormalige stal extra aandacht hebben ontvangen op zoek naar sporen van gebruik door beschermde diersoorten. Op geen van deze plekken zijn sporen aangetroffen.

Rondom de mestopslag staan enkele struiken (Figuur 7 onderste rij, middelste foto). In een dergelijk struikgewas zou een enkele vogel nog eens een tijdelijke schuilplaats kunnen vinden of een poging doen een nest te bouwen, maar hier worden geen nesten verwacht van soorten met een jaarrond beschermde status.

De stal is ook aan de buitenzijde rondom ook gecontroleerd op potentiële invliegopeningen voor vogels en vleermuizen. Aan de oostzijde van het pand staan er van de wand een aantal segmenten open (Figuur 8). Hierdoor is de roodborst die ten tijde van het veldonderzoek werd gezien naar binnen en weer naar buiten gevlogen. Door deze opening kunnen vogels dus gemakkelijk naar binnen vliegen. Ook vleermuizen kunnen het pand wel binnen komen door diverse openingen, maar het klimaat in de stal maakt dit een minder geschikte locatie voor vleermuizen.

Tot slot is ook de locatie van het toekomstige woonhuis onderzocht. Momenteel bestaat deze plek uit een weiland (Figuur 11). Het weiland is lopend doorkruist, maar er zijn geen beschermde soorten aangetroffen. Gezien de kenmerken van het perceel worden hier ook geen bijzondere of beschermde soorten verwacht.

Figuur 11 Actuele situatie op de toekomstige locatie van het nog te bouwen woonhuis. Op het terrein zijn geen potenties voor beschermde soorten aanwezig.

6.2 Aangetroffen soorten

Op het onderzochte terrein zijn behalve een roodborst geen beschermde soorten flora of fauna aangetroffen. In de onderzochte panden zijn ook geen sporen van gebruik door beschermde soorten fauna waargenomen.

6.3 Potenties voor niet aangetroffen beschermde soorten

Op basis van de kenmerken van het onderzochte terrein zijn er op het eerste oog hooguit potenties voor vogels, steenmarters, kleine grondgebonden zoogdieren en vleermuizen aanwezig. Daar is tijdens het veldonderzoek dus specifiek op gelet.

Steenmarters

Voor steenmarters zijn wel voldoende grote ingangen in het pand te vinden, maar eenmaal binnen vindt een steenmarter hier geen beschutte plek als vaste rust- of verblijfplaats. Het is er simpelweg te tochtig en dus weinig beschermt en behaaglijk.

Kleine, grondgebonden zoogdieren

Doordat er in de stal een vee meer wordt gehouden en er op het terrein rondom de opslag geen sprake is van rommelhoekjes waar onder andere muizen voedsel of schuilplaatsen kunnen vinden, zijn de potenties van deze onderzoekslocatie voor kleine grondgebonden zoogdieren nihil. Het terrein aan de overzijde van de straat biedt in die zin veel meer potenties voor kleine grondgebonden zoogdieren.

Vleermuizen

Voor vleermuizen is de aangebouwde stal niet geschikt. De dieren zouden naar binnen kunnen vliegen, maar vinden hier geen geschikte rust- of verblijfplaatsen. Daarnaast is er door de beperkte aanwezigheid van insecten (door afwezigheid van vee) ook weinig voedsel op het terrein aanwezig voor vleermuizen. Het is dan ook niet vreemd dat we geen sporen van bewoning door vleermuizen op het onderzoeksterrein hebben aangetroffen.

Vogels

In en Rondom de voormalige stal en mestopslag is gezocht naar sporen van aanwezigheid van allerlei soorten vogels (veren, poep, braakballen, nestmateriaal), maar daarbij werd alleen één roodborst aangetroffen welke enkele seconden beschutting zocht in de aangebouwde stal en daarna via de zijwand van de stal het pand weer verliet. Op het terrein zijn verder geen bomen aangetroffen welke nesten zouden kunnen bevatten. Op twee spanten van de dakconstructie zijn verlaten nesten, of pogingen tot het bouwen van nesten aangetroffen. Het gaat hier niet om jaarrond beschermde nesten. Vogelsporen zoals veren, poep, braakballen van uilen etc. zijn hier in het geheel niet aangetroffen. We achten het gebruik van deze voormalige stal door vogels nihil en dit pand speelt net als de mestopslag dus geen cruciale functie rol voor de vogels.

Overige Wnb-soortgroepen

Van de overige onder de Wet natuurbescherming beschermde soortengroepen zoals bijvoorbeeld de amfibieën en reptielen maar ook vissen en vele insecten zijn op het terrein geen potenties aanwezig door afwezigheid van geschikt leefgebied (geen sloten/poelen) of afwezigheid van waardplanten, voedsel of beschutting etc.

7 Te verwachten effecten van de voorgenomen ingreep

7.1 Soortenbescherming

Met de voorgenomen plannen zullen geen vaste rust- of verblijfplaatsen van beschermde soorten verloren gaan omdat deze niet zijn aangetroffen of er geen potenties voor op het onderzochte terrein zijn aangetroffen.

Met het vertrek van het vee uit in deze stal, is de biodiversiteit op het terrein vermoedelijk al behoorlijk afgenomen. Hierdoor zullen er aanmerkelijk minder insecten (denk bijvoorbeeld aan vliegen) op het terrein aanwezig zijn. Dergelijke insecten doen vaak dienst als voedsel voor bijvoorbeeld vogels, maar ook voor vleermuizen en andere, grotere insecten (denk aan libellen). Al dit soort dieren komen op het onderzochte terrein dus al sinds het vertrek van het vee van alles te kort om te kunnen overleven en zijn derhalve afwezig. Het opgeruimde karakter van het terrein zal er bovendien voor hebben gezorgd dat kleine grondgebonden zoogdieren zoals muizen hier minder voedsel en rust- en verblijfplaatsen kunnen vinden, wat ook weer zijn weerslag heeft op de potenties van het terrein voor uilen (uilen eten muizen).

Kortom dit terrein biedt geen cruciale functie voor de overleving/instandhouding van enig beschermde soort. Met het slopen van deze mestopslag en de voormalige stal zullen daarom ook geen negatieve effecten worden verwacht op soorten beschermd onder de Wet natuurbescherming.

7.2 Gebiedsbescherming

In de huidige situatie bestaat het terrein uit een boeren woning met aangebouwde stal, een mestopslag en een losse stal/schuur met daar omheen een bestraat terrein grenzend aan een weiland. In de nieuwe situatie staat er op het weiland een nieuw woonhuis en vervalt de mestopslag en gaat de aangebouwde, voormalige stal weg.

Om te bepalen wat het effect van de voorgenomen plannen is op de omliggende beschermde natuurgebieden is er een Aeries-berekening uitgevoerd (Bijlage 2). Omdat nog niet duidelijk is hoe het nog te bouwen woonhuis eruit zal zien zijn we voor de calculatie uitgegaan van de standaard waarden voor een vrijstaande nieuwe woning.

Deze default waarden zijn ontleend aan een instructiedocument van Bij12². Voor het bepalen van het effect om omliggende natuurterreinen hebben we alleen het effect van de beoogde situatie berekend, dus de situatie waarbij er een woonhuis op het terrein staat, er daardoor meer verkeersbewegingen op het terrein ontstaan en de mestopslag en voormalige stal afgebroken zijn. Hierbij hebben we ervoor gekozen om te rekenen met zeven verkeersbewegingen (licht verkeer) per etmaal. Dit is een gemiddelde waarde voorkomend uit een document van het CROW³, welke vervolgens naar boven afgerond is om de calculatie enigszins conservatief uit te voeren (worst case scenario). Volgens de Aeries-calculatie zullen de beoogde plannen geen nadelige effecten op omliggende Natura 2000 terreinen veroorzaken. Op basis van deze calculatie valt dus te concluderen dat er op gebiedsbeschermingsniveau geen reden zijn om aan te nemen dat er negatieve effecten ontstaan door de bouw van een nieuw woonhuis aan de Van Lierswijk 2. In de calculatie is echter nog geen rekening gehouden met de effecten van de sloop- en bouwphase, maar naar verwachting zullen de effecten hiervan nihil zijn. Tijdens de bouw zal er mogelijk tijdelijk sprake van geluidsoverlast zijn, maar gezien de kenmerken van de directe omgeving en de afstand tot de Natura 2000 terreinen verwachten we ook in die zin geen nadelige effecten.

Ook op terreinen behorende tot het NNN verwachten we geen negatieve invloeden als gevolg van de voorgenomen plannen.

8 Conclusie

Beschermde soorten

In het plangebied zijn geen (sporen van) beschermde natuurwaarden aangetroffen, met uitzondering van een langs vliegende roodborst. In de voormalige stal zijn geen sporen van bewoning door beschermde fauna aangetroffen en deze worden gezien de kenmerken van het onderzoeksterrein ook niet verwacht. Het terrein vervult geen cruciale rol in de instandhouding van beschermde soorten.

Potenties voor beschermde soorten

De potenties van het terrein voor beschermde soorten zijn afwezig dan wel nihil. Voor vogels kan het terrein (voormalige stal en struiken rondom de mestopslag) dienen als tijdelijke rust- of verblijfplaats, maar als broedplaats doet dit terrein in de huidige staat geen dienst (meer).

Geen nadelige effecten op instandhouding beschermde soorten

Er zal als gevolg van de voorgenomen plannen geen schade optreden aan de gunstige staat van instandhouding van soorten vastgelegd in de Wet natuurbescherming.

Geen nadelige effecten op beschermde natuurgebieden

Uit de Aeries-calculatie van het effect van de beoogde situatie (mestopslag en voormalige stal weg en nieuw woonhuis elders op het perceel) is gebleken dat er geen nadelige effecten op de omliggende Natura 2000 terrein worden verwacht.

² <https://www.bij12.nl/assets/Instructie-gegevensinvoer-voor-AERIUS-Calculator-januari-2018.pdf>

³ <http://kennisbank.crow.nl/KennisModule>

Geen ontheffing Wet natuurbescherming nodig mits aanbevelingen worden opgevolgd

Op basis van de quickscan concluderen we dat er met de voorgenomen ingreep geen verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming zullen worden overtreden. Hiervoor is het wel zaak zich te houden aan de aanbevelingen vernoemd in Hoofdstuk 9. Voor de voorgenomen ingreep is dan geen ontheffing van de Wet natuurbescherming nodig.

9 Aanbevelingen

9.1 Verplichtingen ten aanzien van de Wet natuurbescherming

Om de op het terrein aanwezige natuurwaarden zo min mogelijk te belasten is het van belang onderstaande zaken in acht te nemen:

- Verwijder de struiken rondom de mestopslag nog buiten het broedseizoen (formeel half maart – half juli, maar broedgevallen buiten deze periode mogen ook niet verstoord worden) om te vermijden dat er met de kap van deze struiken toch broedgevallen verloren gaan;
- Ga bij het slopen van de opslag gefaseerd in tijd en ruimte en buiten het broedseizoen te werk. Dit geeft aanwezige dieren de mogelijkheid om naar elders te vluchten. Vermijd situaties waarbij dieren ingesloten kunnen raken;
- Wanneer de sloop van de stal niet in de winter van 2018/2019 plaats gaat vinden (dus voor het nieuwe broedseizoen) is het van belang vroegtijdig de asbestplaten van het dak te verwijderen, waardoor de zeer beperkte potenties als tijdelijke rust- of verblijfplaats voor vogels helemaal komen te vervallen en (nieuwe) broedgevallen gemedend worden.

Belangrijk:

Bovengenoemde aanbevelingen dienen allemaal in acht te worden genomen om te voldoen aan de bepalingen uit de Wet natuurbescherming. Alleen dan kan er worden gewerkt zonder ontheffing van de Wet natuurbescherming.

9.2 Doe iets (terug) voor de natuur: Bouw Natuur-inclusief

Los van de in paragraaf 9.1 genoemde zaken in het kader van het voldoen aan de zorgplicht willen we de initiatiefnemers nog een aantal suggestie voor natuur-inclusief bouwen meegeven. Dit zijn geen verplichte nummers, maar het zou de natuur een impuls kunnen geven.

Plaatsen van bomen/struiken

Voor wat betreft het plaatsen van bomen en struiken op het terrein zouden we graag zien dat de initiatiefnemers goed nadenken over het eventueel aanplanten van bomen en welke type bomen/struiken er op het terrein kunnen komen te staan. Bij voorkeur zijn dit bomen/struiken die in het voorjaar rijkelijk bloeien, zodat insecten hier voedsel kunnen vinden (bijvoorbeeld linde, esdoorn, Spaanse aak, kastanje, meidoorn). Deze insecten zijn onmisbaar voor de bestuiving van allerlei planten en zijn in die zin ook verantwoordelijk voor de bestuiving van gewassen die wij mensen later weer willen eten. Het is inmiddels algemeen bekend dat het slecht gaat met de insecten in Nederland en op bovengenoemde manier kunnen we misschien bijdragen aan een keerpunt.

Mogelijkheden voor vogels

Om vogels (weer) een plek te bieden zijn bomen en struiken ideaal als nest-/schuilplaats. Voor soorten die in bebouwingen broeden (huismus, zwaluwen, gierzwaluwen) zijn tegenwoordig ook middelen als vogelvides en nestkasten (in- of opbouw) in de handel. Ook voor uilen zijn diverse mogelijkheden. Hiervoor kan waarschijnlijk te rade worden gegaan bij de Werkgroep Avifauna Drenthe (<http://www.avifaunadrenthe.nl/over-wad/contact/>), maar ook de Stichting Avifauna Zwolle kan u hier meer over vertellen. Dit geldt ook voor het plaatsen van een roofvogel- en/of uilenkast op uw terrein.

Werkgroep Avifauna Drenthe <http://www.avifaunadrenthe.nl/over-wad/contact/>

Stichting Avifauna Zwolle <http://www.avifaunazwolle.nl/>

Een belangrijke misvatting is vaak dat mensen denken dat er met het plaatsen van alternatieve nestlocaties ook allerlei rommel rondom de nestlocatie ontstaat of dat er onderhoud aan gepleegd dient te worden. Dit valt reuze mee. De vogels houden hun eigen nesten schoon. Daarnaast biedt u hiermee de vogels een gedefinieerde woonruimte en kunt u mogelijk wat sturen in de locatie die vogels kunnen kiezen om te gaan nestelen.

Mogelijkheden voor vleermuizen

Om vleermuizen ook een plek in de nieuwbouw te geven kunnen ook kasten worden aangekocht. Net als bij vogels zijn hier tegenwoordig inbouw- en opbouwvarianten voor in de handel. Ook hier geldt dat de kasten (vooral inbouwversies) onderhoudsvrij zijn.

Voor meer informatie over vleermuiskasten en de aanschaf daarvan kunt u terecht bij de Veldshop. (<https://www.veldshop.nl/nl/>)

Let er wel op dat er behoorlijke levertijden op vleermuiskasten zit.

Mogelijkheden voor kleine grondgebonden zoogdieren

Om kleine grondgebonden zoogdieren een plek in de nieuwe situatie te bieden zijn struiken en bladerhopen of takkenbulten ideaal. Ze kunnen hier een ideale schuilplaats vinden.

Bureau Biota is u graag van dienst als u een plan op maat omtrent het stimuleren van natuur op uw eigen terrein wilt hebben.

Bijlage 1 Toelichting bepalingen Wet natuurbescherming

Vanaf 1 januari 2017 geldt in Nederland de Wet natuurbescherming (Wnb). In deze wet zijn drie wetten samengevoegd, te weten:

- de Natuurbeschermingswet 1998;
- de Boswet en;
- de Flora- en faunawet.

Dit om tot een betere en duidelijkere bescherming van planten, dieren en gebieden te komen. De overheid zegt hierover:

‘De Wet natuurbescherming is gericht op het behoud en het zo mogelijk versterken van de biologische diversiteit, het duurzame gebruik van de bestanddelen daarvan en de bescherming van waardevolle landschappen, in nationaal en internationaal verband en het zo mogelijk versterken van de recreatieve, de educatieve en de belevingswaarde van natuur en landschap, in samenhang met het beleid, om te komen tot een verduurzaming van de economie. Dit beleid wordt door de minister op hoofdlijnen vastgelegd in de nationale natuurvisie.’

Voor de bescherming van de natuur, kent deze wet drie beschermingsregimes:

- Soorten van de **Vogelrichtlijn 1979** (alle van nature in Nederland in het wild levende vogels);
- Soorten van de **Habitatrichtlijn 1992**, het Verdrag van Bern 1979 en het Verdrag van Bonn 1982;
- **Andere soorten** die vanuit nationaal oogpunt onder de Wet natuurbescherming worden beschermd.

Daarnaast kan het zijn dat er sprake is van ‘vrijgestelde soorten’. Hier kan sprake van zijn wanneer de minister van Economische Zaken bevoegd gezag is. Dan kunnen er soorten landelijk vrijgesteld zijn bij specifieke activiteiten.

Verbodsbepalingen Wet natuurbescherming

Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn	Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn Verdrag van Bern en het Verdrag van Bonn	Beschermingsregime andere soorten
Art. 3.1 lid 1 Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels te doden of te vangen	Art. 3.5 lid 1 Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen	Art. 3.10 lid 1a Het is verboden soorten in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen
Art. 3.1 lid 3 Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in lid 1 te rapen en deze onder zich te hebben	Art. 3.5 lid 3 Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in lid 1 in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen	Art. 3.10 lid 1c Het is verboden vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen
Art. 3.1 lid 4 Het is verboden vogels als bedoeld in lid 1 opzettelijk te storen	Art. 3.5 lid 4 Het is verboden de voortplantings- of rustplaatsen van dieren als bedoeld in lid 1 te beschadigen of te vernielen	
Art. 3.1 lid 5 Het verbod als bedoeld in lid 4 is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort	Art. 3.5 lid 5 Het is verboden plantensoorten genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen	

Elk van de drie genoemde beschermingsregimes kent zijn eigen verbodsbepalingen (zie kader hieronder) en vereisen voor vrijstelling of ontheffing van de verboden. Deze verbodsbepalingen sluiten één op één aan bij de bepalingen uit de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn en mogen niet overtreden worden, tenzij men een ontheffing kan krijgen ("nee, tenzij"-principe).

Om af te mogen wijken van de verbodsbepalingen via een ontheffing of een vrijstelling moet aan de volgende drie criteria worden voldaan:

1. Er mag alleen worden afgeweken van de verbodsbepaling, wanneer geen andere bevredigende oplossing mogelijk is;
2. Voor de afwijking moet een in de wet genoemd belang staan (zoals bijvoorbeeld volksgezondheid of openbare veiligheid), afhankelijk van de verschillende beschermingsregimes;
3. De ingreep mag geen afbreuk doen aan de staat van instandhouding van de soort(en).

Daarnaast is voor een aantal handelingen een vrijstelling mogelijk in de vorm van een provinciale verordening of een gedragscode.

Bij het bepalen of een ontheffing kan worden verleend, wordt niet alleen naar de gevolgen van de ingreep voor het individuele organismen gekeken, maar ook naar de gevolgen voor de instandhouding van de soort. Dit betekent dat ook wordt gekeken naar het effect van de ingreep op het populatieniveau van de soort(en). Daarnaast zal altijd rekening gehouden moeten worden met de zorgplicht, ongeacht of het gaat om een beschermde soort of niet (zie kader hieronder).

Zorgplicht

Deze plicht geldt te allen tijde en houdt in dat nadelige gevolgen voor flora en fauna zoveel mogelijk moeten worden voorkomen. Deze plicht geldt voor iedereen en voor alle planten en dieren, beschermd of niet. De huidige zorgplichtbepalingen zijn gecontinueerd en geïntegreerd vanuit de Natuurbeschermingswet 1998 en de Flora- en Faunawet in de Wet natuurbescherming en de wet zegt hierover:

"Eenieder neemt voldoende zorg in acht voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving" (Artikel 2, lid 1).

en

"De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in ieder geval in dat eenieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn/haar handelen of het nalaten daarvan nadelige gevolgen voor flora of fauna kunnen worden veroorzaakt, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten voor zover zulks in redelijkheid kan worden gevergd, dan wel alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem/haar kunnen worden gevergd teneinde die gevolgen te voorkomen of, voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken." (Artikel 2, lid 2).

De gevolgen van de Wet natuurbescherming hangen af van de voorgenomen ingrepen en van de soorten die in het gebied aanwezig (kunnen) zijn. Het plangebied is het gebied waar de daadwerkelijke werkzaamheden (handelingen) plaatsvinden. Afhankelijk van de kenmerken van de activiteit kunnen storende effecten ook optreden buiten het plangebied (bijvoorbeeld geluid). De invloedssfeer van de werkzaamheden bepaalt daardoor de grootte van het onderzoeksgebied, wat dus meestal groter is dan het plangebied.

Dit betekent dat het onderzoeksgebied goed moet worden onderzocht op potenties voor het voorkomen van planten- en diersoorten en op de aanwezigheid van voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of nesten. Hierbij wordt niet alleen gekeken naar de aanwezigheid van beschermde soorten, maar ook naar welke functie(s) het gebied voor deze soort(en) vervuld. Soms zijn maatregelen mogelijk waarmee voorkomen kan worden dat door het verrichten van een handeling de verbodsbepalingen worden overtreden. Maatregelen kunnen effecten voorkomen, effecten verminderen of verzachten of effecten herstellen.

Een ontheffing (of vrijstelling) zal uitsluitend worden verleend als voldaan is aan elk van de volgende drie cumulatieve voorwaarden:

- a. Er bestaat geen andere bevredigende oplossing;
- b. Er is sprake van een in de wet genoemd belang;
- c. De handelingen leveren geen verslechtering/afbreuk op aan de staat van instandhouding van de soort.

Bronnen:

- Wettekst Wet natuurbescherming (<http://wetten.overheid.nl/BWBR0037552/2017-03-01/0>)
- Regels ter bescherming van de natuur (Wet natuurbescherming), Nota n.a.v. het verslag, kst-33348-9 (<https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-33348-9.html>)
- Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen, Ministerie van Economische Zaken. Versie 1.3 december 2016.

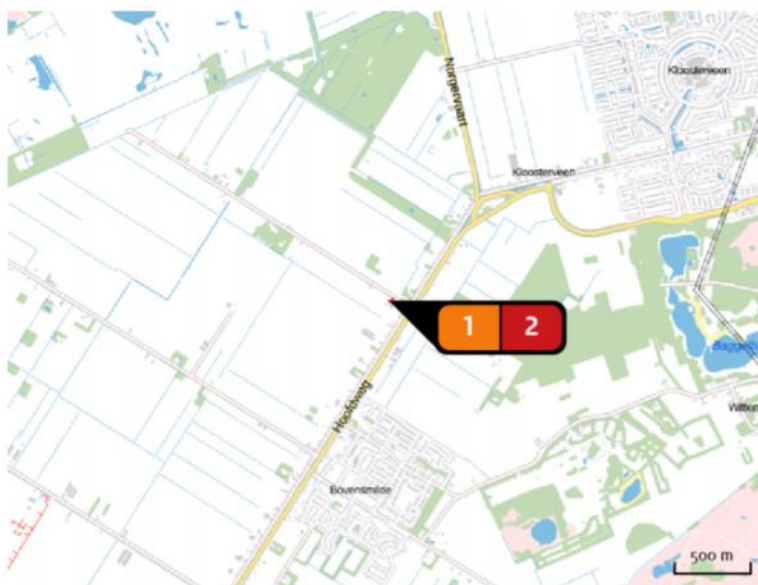

Bijlage 2 Uitdraai Aerius-calculatie

AERIUS CALCULATOR

Contact	Rechtspersoon	Inrichtingslocatie	
	Gabi Milder	Van Lierswijk 2, 9421th Bovensmilde	
Activiteit	Omschrijving	AERIUS kenmerk	
	WnB Bovensmilde	RgUEKdF9cXih	
	Datum berekening	Rekenjaar	Rekeninstellingen
	06 november 2018, 13:21	2018	Berekend voor Wnb.
Totale emissie	Situatie 1		
	NOx	3,02 kg/j	
	NH3	< 1 kg/j	
Resultaten	Natuurgebied	Bijdrage	
	Hectare met hoogste bijdrage (mol/ha/j)	-	-
Toelichting	Sloop stal en mestopslag en nieuwbouw woonhuis		

Locatie
Situatie 1

Emissie
Situatie 1

Bron Sector		Emissie NH ₃	Emissie NOx
1	Nieuwbouw Van Lierswijk 2 Wonen en Werken Woningen	-	3,00 kg/j
2	Verkeersbewegingen Wegverkeer Buitenwegen	< 1 kg/j	< 1 kg/j

Depositie natuur- gebieden

Emissie (per bron) Situatie 1

Naam Nieuwbouw Van Lierswijk 2
 Locatie (X,Y) 228597, 556133
 Uitstoothoogte 1,0 m
 Oppervlakte 0,1 ha
 Spreiding 0,5 m
 Warmteinhoud 0,000 MW
 Temporele variatie Continue emissie
 NOx 3,00 kg/j

Naam Verkeersbewegingen
 Locatie (X,Y) 228627, 556135
 NOx < 1 kg/j
 NH₃ < 1 kg/j

Soort	Voertuig	Aantal voertuigen (/dag)	Stof	Emissie
Standaard	Licht verkeer	7,0	NOx NH ₃	< 1 kg/j < 1 kg/j

Disclaimer

Hoewel verstrekte gegevens kunnen dienen ter onderbouwing van een vergunningaanvraag, kunnen er geen rechten aan worden verleend. De eigenaar van AERIUS aanvaardt geen aansprakelijkheid voor de inhoud van de door de gebruiker aangeboden informatie. Bovenstaande gegevens zijn enkel bruikbaar tot er een nieuwe versie van AERIUS beschikbaar is. AERIUS is een geregistreerd handelsmerk in Europa. Alle rechten die niet expliciet worden verleend, zijn voorbehouden.

Rekenbasis

Deze berekening is tot stand gekomen op basis van:
 AERIUS versie 2016L_20180926_2a474e88d4
 Database versie 2016L_20170828_c3f058foof
 Voor meer informatie over de gebruikte methodiek en data zie:
<https://www.aerius.nl/nl/factsheets/uitleg>